

Evropska banka za obnovu i razvoj

Izgradnja Regionalnog centra za upravljanje otpadom Kalenić

Akcioni plan za zaštitu životne
sredine i društveno-ekonomskih
pitanja

Report Ref

Draft 1 | 30 July 2021

Draft

This report takes into account the particular instructions and requirements of our client.

It is not intended for and should not be relied upon by any third party and no responsibility is undertaken to any third party.

Job number TBA

Document verification

ARUP

Job title		Izgradnja Regionalnog centra za upravljanje otpadom Kalenić		Job number		TBA	
Document title		Akcioni plan za zaštitu životne sredine i društveno-ekonomskih pitanja		File reference			
Document ref		Report Ref					
Revision	Date	Filename	2021-07-14 ESAP RWMC Kalenic - DRAFT.docx				
Draft 1	14 Jul 2021	Description	First draft				
			Prepared by	Checked by	Approved by		
		Name	JS / AP / JDj / MD	MP / AB / MD	AB		
		Signature					
Draft 1	30 Jul 2021	Filename	2021-07-30 Akcioni plan za zastitu zivotne sredine i drustveno-ekonomskih pitanja finalna.docx				
		Description					
			Prepared by	Checked by	Approved by		
		Name	Više autora	MD	AB		
		Signature					
		Filename					
		Description					
			Prepared by	Checked by	Approved by		
		Name					
		Signature					
		Filename					
		Description					
			Prepared by	Checked by	Approved by		
		Name					
		Signature					
Issue Document verification with document							☒

Contents

	Page	
1	Uvod	2
2	Akcioni plan za zaštitu životne sredine i društveno-ekonomskih pitanja	3

Draft

Lista skraćenica

Skraćenica	Pun naziv
AFD	Francuska agencija za razvoj
CESMP	Izvođačev plan upravljanja životnom sredinom i društveno-ekonomskim pitanjima
CRB	Korist od klimatke otpornosti
DD	Sveobuhvatna analiza
E&S	Životna sredina i društveno-ekonomska pitanja
EBRD	Evropska banka za obnovu i razvoj
EIA	Procena uticaja na životnu sredinu
ESAP	Akcioni plan za upravljanje životnom sredinom i društveno-ekonomskim pitanjima
ESHS	Životna sredina, društveno-ekonomski, zdravlje i bezbednost
ESIA	Procena uticaja na životnu sredinu i društveno-ekonomska pitanja
ESMS	Sistem upravljanja životnom sredinom i društveno-ekonomskim pitanjima
ESP	Politika životne sredine i društveno-ekonomskih pitanja
EU	Evropska unija
FS	Studija izvodljivosti
GDPR	Opšta uredba o zaštiti podataka
GET	Prelaz na zelenu ekonomiju
GHG	Gasovi sa efektom staklene bašte
H&S	Zdravlje i bezbednost
HR	Ljudski resursi
ISO	Međunarodna organizacija za standardizaciju
LARF	Okvirni plan raseljavanja i ponovnog uspostavljanja izvora prihoda
LARP	Plan otkupa i preseljenje zemljišta
MBT	Mehanička biološka obrada
MRF	Postrojenje za razdvajanje i pripremu reciklata za dalju obradu
NSUO	Nacionalna strategija upravljanja otpadom
OESMP	Plan upravljanja pitanjima životne sredine i društveno-ekonomskih pitanja tokom faze operacije
OHS	Bezbednost i zdravlje na radu
PAP	Osoba pod uticajem projekta
PIU	Jedinica za implementaciju projekta
PR	Uslov za realizaciju
RCUO	Regionalni centar za upravljanje otpadom
RWMS	Regionalni sistem za upravljanje otpadom
SEP	Plan angažovanja zainteresovanih strana
ToR	Projektni zadatak

1 Uvod

O ovom izveštaju

Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD) i Francuska agencija za razvoj (AFD) razmatraju mogućnost davanja zajma Republici Srbiji za finansiranje kritičnog unapređenja Sistema za upravljanje čvrstim otpadom u nekoliko manjih gradova u zemlji.

Cilj Projekta je podrška pri uspostavljanju razvoja integralne i moderne infrastrukture za upravljanje čvrstim otpadom u Srbiji kroz:

- Uspostavljanje regionalnog sistema za upravljanje otpadom (RWMS), kojim je obuhvaćeno nekoliko opština (sanitarnih deponija), rešenje koje je identifikovano kao ekonomski najisplativije prema Nacionalnoj strategiji upravljanja otpadom. (NSUO);
- Uspostavljanje primarnog sortiranja / sistema reciklaže; i
- Tretman i ponovno iskorišćenje biorazgradivog otpada.
- Infrastruktura i oprema neophodna za sakupljanje otpada (kante, kontejneri, vozila i transfer stanice).

Arup (dalje „Konsultant“) je angažovan da sprovede procenu uticaja na životnu sredinu i društveno-ekonomska pitanja (E&S) projekta / Analiza nedostataka i postojećeg rada Eko-Tamnave (dalje „Kompanija“).

Tokom ovog procesa, identifikovan je niz oblasti u kojima je potrebno da projekat bude u većoj meri u skladu sa Politikom životne sredine i društveno-ekonomskih pitanja EBRD-a. Ovaj izveštaj obuhvata određene mere koje se moraju sprovesti kako bi se postigla skladnost sa zahtevima Zajmodavaca. Ove mere se moraju primeniti kao deo Sporazuma o zajmu.

Ovaj izveštaj detaljno opisuje mere za sprečavanje, smanjenje ili minimiziranje uticaja na životnu sredinu i društveno-ekonomska pitanja, kao i mere za poboljšanje trenutnih praksi upravljanja životnom sredinom i društveno-ekonomskih pitanja tokom trajanja faze operacije. Utvrđuje se koje će investicije biti potrebne da bi se ove mere sprovele, vremenski okvir za njihovo sprovođenje i kriterijumi na osnovu kojih se može proceniti ispunjenost predloženih mera.

2 Akcioni plan za zaštitu životne sredine i društveno-ekonomskih pitanja

Potrebno je sprovesti sledeće akcije za životnu sredinu i društveno-ekonomska pitanja kako bi se ispunili zahtevi Politike zaštite životne sredine i društveno-ekonomskih pitanja EBRD-a (2019) i to u okviru naznačenog vremenskog perioda. Odgovornost za ispunjavanje akcija je odgovornost Eko-Tamnave, kao i Izvođača radova.

Br.	Akcija	Rizici u vezi sa ESSS pitanjima (odgovornost / korist)	Requirement (Legislative, EBRD PR, Best Practice)	Resursi, potrebna ulaganja, odgovornost	Vremenski rokovi za ispunjenje	Kriterijum i način procene uspešnog ispunjenja uslova	Status
PR1	Procena i upravljanje uticajima na životnu sredinu i društveno-ekonomska pitanja						
1.	Sistem upravljanja a) Formalizovati ESHS sistem upravljanja na osnovu: identifikovanih uticaja na životnu sredinu, društveno-ekonomska pitanja i zdravlje i bezbednost na radu, u skladu sa zahtevima nacionalne regulative, zahtevima EU i zahtevima Zajmodavaca, u skladu sa međunarodno priznatim sistemima upravljanja (npr. relevantni ISO standardi i liste neophodne dokumentacije i procedura). b) Eko Tamnava da uspostavi i iskomunicira sveobuhvatne politike za životnu sredinu, društveno-ekonomska pitanja i zdravlje i	ESHS rizici i uticaji tokom projekta nisu prepoznati. Povećani troškova usled dvostrukog napora / vremena.	PR1	Resursi Eko-Tamnave	a) pre početka faze operacije b) pre početka faze operacije	Sistem za upravljanje ESHS pitanja je uspostavljen. Sistem upravljanja uključuje ključne komponente zahtevane od strane nacionalnih i EU zahteva, zahteva Zajmodavaca i ISO standarda (ISO 9001, 14001. 45001).	

Br.	Akcija	Rizici u vezi sa ESSS pitanjima (odgovornost / korist)	Requirement (Legislative, EBRD PR, Best Practice)	Resursi, potrebna ulaganja, odgovornost	Vremenski rokovi za ispunjenje	Kriterijum i način procene uspešnog ispunjenja uslova	Status
	bezbednost na radu kao deo formalnog Sistema upravljanja. Kompanija takođe mora da omogući aktivnu implementaciju Sistema upravljanja.						
2.	Dodatna procena uticaja na E&S pitanja U paraleli tokom uspostavljanja projektne dokumentacije za sve komponente deponije koje su planirane da budu izgrađene, potrebno je sprovesti dodatnu procenu uticaja na E&S pitanja (npr. odvođenje deponijskog gasa, postrojenje za tretman procednih voda, postrojenje za mehanički tretman (MBT), postrojenje za kompostiranje i postrojenje za razdvajanje i pripremu reciklata za dalju obradu (MRF)). Sve izmene u dizajnu/procesu/strategiji (obuhvaćene preko Procedure za upravljanje izmenama – pogledati sledeću tačku ESAP-a) treba da budu usklađene sa relevantnom lokalnom regulativom, zahtevima EU i Zajmodavaca, a dodatna procena uticaja treba biti pripremljena, kako bi doprinela već postojećoj proceni. Dodatna procena uticaja na E&S pitanja treba da definiše mere za ublažavanje za svaku komponentu odvojeno. Eko Tamnava da obezbedi da posebne mere za ublažavanje budu uključene u Projektnu	Rizici vezani za E&S pitanja nisu identifikovani i adekvatno ublaženi.	PR 1, PR3	Resursi Eko Tamnave / PIU / Eksterni konsultant	Nakon dobijanja dozvole za dodatne objekte i pre početka izvođenja radova na svakoj komponenti.	Dodatna procena uticaja na E&S sprovedena i odobrena od strane PIU i Zajmodavaca (i relevantnih institucija ukoliko je potrebno), uključujući ako minimum postrojenja koja se očekuje da budu izgrađena (npr. sistem za odvođenje deponijskog gasa, postrojenje za tretman procednih voda, postrojenje za mehanički tretman (MBT), kompostana i postrojenje za razdvajanje i pripremu reciklata za dalju obradu (MRF) zajedno sa svim drugim promenama u projektu. Dodatna procena uticaja na E&S pitanja definiše posebne mere za ublažavanje za svaku komponentu posebno.	

Br.	Akcija	Rizici u vezi sa ESSS pitanjima (odgovornost / korist)	Requirement (Legislative, EBRD PR, Best Practice)	Resursi, potrebna ulaganja, odgovornost	Vremenski rokovi za ispunjenje	Kriterijum i način procene uspešnog ispunjenja uslova	Status
	dokumentaciju (planovi i procedure) i uspostavljene.					Relevantni planovi i procedure sadrže mere za ublažavanje tokom faze izvođenja građevinskih radova i faze operacije. Definisane mere za ublažavanje su sprovedene.	
3.	Procedura za upravljanje izmenama treba biti uspostavljena tokom projekta kako bi se obezbedila usklađenost sa izmenama u dizajnu/procesu/strategiji.	Nedostatak uvida u ESHS rizike i uticaje u vezi sa izmenama projekta.	PR1	Resursi Eko-Tamnave / PIU	Pre početka procesa nabavke.	Procedura za upravljanje izmenama je uspostavljena. Registar za upravljanje izmenama je uspostavljen i na mestu.	
4.	Društveno-ekonomsko istraživanje Eko-Tamnava da sprovede društveno-ekonomsko istraživanje formalnih i neformalnih sakupljača otpada koji su angažovani na neregulisanim deponijama kako bi se uspostavio Plan otkupa zemlje i raseljavanja (pogledati PR5).	Mere za ponovno uspostavljanje izvora prihoda su prilagođene veštinama i potrebama ljudi.	PR1 PR5	Resursi Eko-Tamnave / PIU / Lokalne samouprave	U roku od 6 meseci pre potpisivanja Sporazuma o zajmu	Društveno-ekonomsko istraživanje je sprovedeno.	
5.	Zatvaranje postojećih neregulisanih deponija Pre zatvaranja svake postojeće neregulisanim deponije: a) Uraditi Tehničku i E&S procenu svake lokacije	Dalje izlaganje neregulisanih deponija može imati negativan uticaj na E&S.	PR1 Nacionalna regulativa EU Direktive	Lokalne samouprave / uz podršku od strane Ministarstva za zaštitu životne sredine	Posebni za svaku lokaciju a) 6 meseci pre zatvaranja b) pre početka radova na	a) i b) Projekat napravljen na osnovu Tehničke i E&S procene za svaku lokaciju posebno. c) postojeće deponije više nisu u upotrebi.	

Br.	Akcija	Rizici u vezi sa ESSS pitanjima (odgovornost / korist)	Requirement (Legislative, EBRD PR, Best Practice)	Resursi, potrebna ulaganja, odgovornost	Vremenski rokovi za ispunjenje	Kriterijum i način procene uspešnog ispunjenja uslova	Status
	b) Napraviti Projekat zatvaranja svake lokacije c) Nakon početka rada RWMC Kalenić prestati sa korišćenjem postojećih nereguliranih deponija Tehnička i E&S procena, kao i projekat zatvaranja svake lokacije treba da sadrži – stabilnost deponije, sleganje, pokrivanje tla, potreba za rekultivaciju, bezbednost (pristup i ograđivanje), adekvatno praćenje, kao i procedne vode i kontrola gasa uzimajući u obzir dodatne uticaje u odnosu na starost deponije.				zatvaranju deponije c) kada RWMC počne sa radom		
6.	Resursi / ESHS Stručnjak / Eko Tamnava / PIU Eko-Tamnava da obezbedi da stručnjaci za životnu sredinu, zdravlje i bezbednost, društveno-ekonomska pitanja i upravljanje otpadom budu uključeni tokom planiranja, nabavke, izvođenja građevinskih radova, i operacije, kako bi se obezbedilo da relevantni zahtevi Zajmodavaca i EU zahtevi, zajedno sa zahtevima lokalne zakonske regulative budu uključeni u proces nabavke, implementaciju i budu praćeni tokom Projekta. PIU da uključi u sastav i rad predstavnike Eko Tamnave kao odgovorne za planiranje i	Neadekvatan ESHS učinak i upravljanje tokom implementacije projekta. Nedostatak blagovremene reakcije.	PR1	Eko-Tamnava / PIU	Pre početka nabavke, izvođenja građevinskih radova i faze operacije	Stručnjaci za životnu sredinu, zdravlje i bezbednost, društveno-ekonomska pitanja i upravljanje otpadom su uključeni redom u sve faze (planiranje, nabavka, izvođenje građevinskih radova, rad). PIU uključuje predstavnike Eko-Tamnave.	

Br.	Akcija	Rizici u vezi sa ESSS pitanjima (odgovornost / korist)	Requirement (Legislative, EBRD PR, Best Practice)	Resursi, potrebna ulaganja, odgovornost	Vremenski rokovi za ispunjenje	Kriterijum i način procene uspešnog ispunjenja uslova	Status
	implementaciju, kao i za buduću fazu eksploatacije.						
7.	Resursi / ESHS Stručnjaci / Izvođač / Nadzor Tenderska dokumentacija za: a) Izvođača / izvođenje građevinskih radova b) Nadzor treba da uključi zahteve da u svojim timovima imaju stručnjake za životnu sredinu, zdravlje i bezbednost i društveno-ekonomska pitanja.	Nedostatak relevantne stručnosti koja može dovesti do neadekvatne implementacije ESHS standarda.	PR1	Eko-Tamnava / PIU	a) Pre početka procesa nabavke za izvođenje radova b) Pre početka procesa nabavke za Nadzor.	Izvođač i Nadzor u svom timu imaju uključene stručnjake za životnu sredinu, zdravlje i bezbednost i društveno-ekonomska pitanja.	
8.	Zahtevi za ESHS i Planovi za upravljanje / Faza izvođenja radova a) Eko-Tamnava da definiše sve relevantne zahteve za E&S (nacionalni, zahtevi Zajmodavaca, GIP) u (okviru) Planu za upravljanje životnom sredinom i društveno-ekonomskim pitanjima. Zahtevi treba da budu uključeni u proces nabavke za budućeg Izvođača kako bi se iskoristili kao osnova za uspostavljanje Izvođačevog plana upravljanja životnom sredinom i društveno-ekonomskim pitanjima (CESMP). b) Izvođačev plan upravljanja životnom sredinom i društveno-ekonomskim pitanjima (CESMP) treba da sadrži kao minimum:	Propuštanje specifičnih ESHS rizika u fazi izvođenja građevinskih radova na projektu.	PR1	a) Eko-Tamnava b) Budući Izvođač	a) Pre početka procesa nabavke b) Pre početka izvođenja građevinskih radova c) Pre početka procesa nabavke i pre dobijanja dozvole za podizvođače	a) Zahtevi za pripremu CESMP-a da budu usklađeni sa EIA; ESAP-om, zahtevima nacionalne regulative, EBRD uslovima za realizaciju i primerima dobre prakse i uključeni u proces nabavke. b) CESMP napravljen i uspostavljen od strane budućeg Izvođača u skladu sa EIA, ESAP-om, nacionalnom regulativom, EBRD uslovima za realizaciju i primerima dobre prakse.	

Br.	Akcija	Rizici u vezi sa ESSS pitanjima (odgovornost / korist)	Requirement (Legislative, EBRD PR, Best Practice)	Resursi, potrebna ulaganja, odgovornost	Vremenski rokovi za ispunjenje	Kriterijum i način procene uspešnog ispunjenja uslova	Status
	organizacionu strukturu, uloge i odgovornosti za upravljanje ESHS pitanjima, Plan organizacije rada, Plan upravljanja otpadom, Plan prevencije zagađenja, Plan upravljanja biodiverzitetom, Plan upravljanja zdravljem i bezbednošću na radu, Plan za upravljanje zdravljem i bezbednošću zajednice, Procedura/Plan upravljanje izmenama u dizajnu Plan/procedura upravljanja lancem nabavke Plan monitoringa, Matrica za izveštavanje sa jasno definisanom učestalošću, pokazateljima učinka i informacijama o napretku. CESMP da se uspostavi i da bude usklađen sa Studijom o proceni uticaja na životnu sredinu (EIA), zahtevima nacionalne regulative, EBRD uslovima za realizaciju dobrom međunarodnom praksom (GIP).					c) Svaki budući ugovor sa podizvođačem sadrži isti nivo ESHS zahteva kao i glavni ugovor o izvođenju radova.	

Br.	Akcija	Rizici u vezi sa ESSS pitanjima (odgovornost / korist)	Requirement (Legislative, EBRD PR, Best Practice)	Resursi, potrebna ulaganja, odgovornost	Vremenski rokovi za ispunjenje	Kriterijum i način procene uspešnog ispunjenja uslova	Status
	c) Eko-Tamnava i PIU da obezbede kroz proces nabavke, da su relevantni zahtevi projekta primenjeni na svim nivoima lanca snabdevanja, i da se obezbedi da je isti nivo zahteva uključen u ugovoru sa Izvođačem i budućem ugovoru o nabavci ili podizvođaču.						
9.	Plan upravljanja ESHS pitanjima tokom faze operacije Eko-Tamnava da pripremi Plan upravljanja E&S pitanjima tokom faze operacije (OESMP) u skladu sa EIA, ESAP-om, zahtevima nacionalne regulative, EBRD PR3, i dobrom međunarodnom praksom. Plan upravljanja E&S pitanjima tokom faze operacije (OESMP) treba da sadrži kao minimum: • Plan upravljanja otpadom, • Upravljanje i praćenje zagađenja zemljišta i podzemnih voda, • Praćenje i tretman procednih voda, • Plan prevencije zagađenja • Plan upravljanja biodiverzitetom, • Plan upravljanja bezbednošću i zdravljem na radu, • Plan pripravnosti i odgovor na hitne situacije,	Nedostatak uvida u ESHS rizike na projektu prilikom faze operacije.	PR1	Eko-Tamnava	Pre početka operacije.	OESMP uspostavljen i odobren od strane PIU i Zajmodavaca.	

Br.	Akcija	Rizici u vezi sa ESSS pitanjima (odgovornost / korist)	Requirement (Legislative, EBRD PR, Best Practice)	Resursi, potrebna ulaganja, odgovornost	Vremenski rokovi za ispunjenje	Kriterijum i način procene uspešnog ispunjenja uslova	Status
	Plan upravljanja saobraćajem, Plan upravljanja zdravljem i bezbednošću zajednice, zahtevi za zaposlene u obezbeđenju Žalbeni mehanizam, Objavljivanje podataka i uključivanje zainteresovanih strana, Plan praćenja zaštite životne sredine i društveno-ekonomskih pitanja.						
10.	Organizaciona struktura tokom faze operacije Eko-Tamnava da napravi organizacionu strukturu za fazu operacije i da obezbedi adekvatne resurse i kompetentnost (stručnjake za otpad, životnu sredinu, društveno-ekonomska pitanja i zdravlje i bezbednost). Organizaciona struktura da bude odobrena od strane ministarstva i Zajmodavaca pre početka faze rada.	Nedostatak adekvatne organizacione strukture i nedostatak stručnjaka iz oblasti životne sredine, društveno-ekonomskih pitanja i zdravlja i bezbednosti na radu koji može dovesti do neadekvatne implementacije relevantnih ESHS zahteva i standarda tokom faze operacije.	PR1	Eko-Tamnava	Pre početka faze operacije	Organizaciona struktura uspostavljena i odobrena od strane Ministarstva i Zajmodavaca.	
11.	Nezavisno praćenje Obezbediti redovno praćenje E&S aspekata kroz faze nabavke i izgradnje.	Odlaganje prilikom implementacije ESAP-a, blagovremena identifikacija rizika na	PR1	Podrška PIU za fazu nabavke / Nadzor tokom izvođenja	Podrška PIU pre početka procesa nabavke /	Nezavisni E&S monitoring uspostavljen.	

Br.	Akcija	Rizici u vezi sa ESSS pitanjima (odgovornost / korist)	Requirement (Legislative, EBRD PR, Best Practice)	Resursi, potrebna ulaganja, odgovornost	Vremenski rokovi za ispunjenje	Kriterijum i način procene uspešnog ispunjenja uslova	Status
	Eko-Tamnava da obezbedi nezavisnu reviziju faze rada nakon 3 godine od početka faze operacije.	projektu, potvrda adekvatnosti planova, procena i drugih definisanih akcija.		građevinskih radova / Nezavisni konsultant za reviziju faze operacije.	Nadzor pre početka građevinskih radova / Nezavisni Konsultant za E&S pitanja 3 godine nakon početka faze operacije.	Obezbeđeno nezavisno izveštavanje ka Zajmodavcima.	
PR2	Rad i uslovi rada						
12.	Žalbeni mehanizam za zaposlene Eko-Tamnava da napravi objedinjen postupak za podnošenje i rešavanje žalbi zaposlenih u skladu sa smernicama PR 2 i udruženim smernicama ¹ . Omogućiti da Izvođač i podizvođači budu upoznati i da imaju pristup žalbenom mehanizmu kao i da uspostave svoje postupke za žalbe.	Žalbama od strane zaposlenih se ne upravlja adekvatno.	PR2: Rad i uslovi rada	Resursi Eko-Tamnave	Šest meseci nakon potpisivanja Sporazuma o zajmu	Uspostavljen žalbeni mehanizam. Registar žalbi.	
13.	Praćenje učinka Izvođača i dobavljača – Specifično za PR 2 Eko-Tamnava. da prati učinak izvođača i dobavljača u pogledu uslova rada i ljudskih resursa u skladu sa PR 2.	Obezbediti da izvođači i dobavljači budu usklađeni sa nacionalnom regulativom i PR2.	Zakon o radu EBRD PR1 EBRD PR2	Resursi Eko-Tamnave	Godišnje ili jednom tokom trajanja angažovanja	Izveštaji o reviziji i praćenju učinka o izvođačima predati EBRD-u	

¹ Žalbeni mehanizam za zaposlene <https://www.ebrd.com/cs/Satellite?c=Content&cid=1395268983074&d=&pagename=EBRD%2FContent%2FDownloadDocument>

Br.	Akcija	Rizici u vezi sa ESSS pitanjima (odgovornost / korist)	Requirement (Legislative, EBRD PR, Best Practice)	Resursi, potrebna ulaganja, odgovornost	Vremenski rokovi za ispunjenje	Kriterijum i način procene uspešnog ispunjenja uslova	Status
	Praćenje da bude sprovedeno jednom godišnje, ili najmanje jednom tokom angažovanja, ukoliko je kraće od jedne godine.						
14.	Rukovodilac ljudskih resursa (HR) Eko Tamnava da odredi rukovodioca za ljudske resurse (HR) koji će biti odgovoran da uspostavljanje i praćenje sveobuhvatnih HR strategija, ideja i procedura cele organizacije i upravljanje prilikom procesa selekcije i zapošljavanja. HR rukovodilac će pomoći prilikom premoščavanja odnosa između zaposlenih i rukovodstva.	Obezbediti da se pitanjima koja se tiču radnih odnosa upravlja u skladu sa nacionalnom regulativom i PR2.	Zakon o radu EBRD PR1 EBRD PR2	Resursi Eko Tamnave	Kada broj zaposlenih u Eko Tamnavi pređe 10.	Rukovodilac za ljudske resurse imenovan.	
PR3	Sprečavanje i kontrola efikasnosti resursa i zagađenja						
15.	Nabavka materijala Izvođač treba da se pridržava primera međunarodne dobre prakse i nacionalne regulative prilikom nabavke primarnog materijala, agregata, peska i zemljišta koje se zahteva. Primeniti praksu korišćenja materijala iz postojećih pozajmišta i izbegavati otvaranje novih pozajmišta. Eko Tamnava da obezbedi da materijali koji se nabavljaju budu iz pozajmišta, postrojenja i operatera koji imaju validnu dozvolu.	Oštećenja prirodnih resursa	PR3	Eko Tamnava, Budući Izvođač	Pre nabavke materijala ili građevinskog materijala / PIU da potvrdi.	Dokaz o poreklu dostavljenog materijala dostavljen od strane Izvođača.	

Br.	Akcija	Rizici u vezi sa ESSS pitanjima (odgovornost / korist)	Requirement (Legislative, EBRD PR, Best Practice)	Resursi, potrebna ulaganja, odgovornost	Vremenski rokovi za ispunjenje	Kriterijum i način procene uspešnog ispunjenja uslova	Status
16.	Program podizanja svesti javnosti o korišćenju sistema dve kante Eko Tamnava u saradnji sa Ministarstvom i lokalnim opštinama treba da uspostavi Program/Kampanju podizanja svesti javnosti o sistemu korišćenja dve kante i da obezbedi praktične smernice za korišćenje novog sistema.	U ovom trenutku svest u svih 15 opština o novom sistemu upravljanja otpadom je veoma niska. Pogrešno proračunati resursi potrebni za sakupljanje otpada / povećane emisije GHG zbog nepromenjene mešavine otpada.	PR3	Eko Tamnava / PIU / Ministarstvo / lokalne opštine	Pre početka korišćenja Sistema dve kante i periodično tokom faze operacije.	Program/Kampanja podizanja svesti javnosti pripremljena i uključuje smernice i drugi edukativni materijal. Registar o preduzetim obukama o podizanju svesti dostupan na uvid (informacije o datumima, lokacijama, temama i spisak učesnika).	
17.	CRB koeficijent Izračunati CRB koeficijent, uzevši u obzir ukupnu vrednost projekta ²	CRB koeficijent je potreban kako bi se utvrdili ishodi otpornosti na klimatske uslove projekta.	PR3	Resursi Eko Tamnave	Pre potvrde i dobijanja dozvola za projekat.	CRB koeficijent izračunat.	
18.	Strategija za finansiranje smanjenja rizika od katastrofa je potrebno da bude razvijena tako da pomogne operateru na deponiji u pristupu finansijskoj zaštiti od rizika, poput odgovarajućih budžetskih rezervi i rešenja za prenos rizika prenosa, kao što je osiguranje	zagađenje podzemnih voda Oštećenje nepropusne obloge na dnu deponije i posledično zagađenje podzemnih voda.	PR3	Eko-Tamnava / uz podršku Ministarstva zaštite životne sredine	Pre početka rada	Uspostavljena Strategija za finansiranje smanjenja rizika od katastrofa	

² Pogledati stranu 24 Smernica za više informacija

Br.	Akcija	Rizici u vezi sa ESSS pitanjima (odgovornost / korist)	Requirement (Legislative, EBRD PR, Best Practice)	Resursi, potrebna ulaganja, odgovornost	Vremenski rokovi za ispunjenje	Kriterijum i način procene uspešnog ispunjenja uslova	Status
	(osiguranje od katastrofa i pokriće vremenskih rizika) - definisano u FS.						
19.	Izveštavanje emisije CO₂ Kompanija, u skladu sa zahtevima zajmodavca, treba da pripremi i preda zajmodavcu godišnje izveštaje o proceni CO ₂ emisiji	Ukupne promene CO ₂ emisije su iznad granične vrednosti od 25.000 t CO ₂ koje propisuje EBRD. Izveštavanje u skladu sa zahtevima Zajmodavaca.	PR3	Resursi Eko-Tamnave	Godišnje tokom rada	Godišnji izveštaj emisije CO ₂ dostavljen zajmodavcu.	
PR4	Zdravlje i bezbednost						
20.	Plan za pripremu i reagovanje u hitnim situacijama Eko-Tamnava treba da razvije Plan za pripremu i reagovanje u hitnim situacijama u saradnji sa lokalnim vlastima i drugim akterima za fazu rada u saglasnosti sa zahtevima zajmodavca, lokalnom legislativom i Studijom uticaja na životnu sredinu. Planovi bi trebalo da obezbede adekvatnu opremu i treninge, pokrivajući minimalno, sledeće situacije: poplave, požare, curenja, prosipanje, eksploziv i opasne zone eksplozije, saobraćajne udese.	Postoji rizik vezan za nedostatak odgovora u slučaju opasnosti;	PR4	Resursi Eko-Tamnave	Pre početka faze operacije	Plan za pripremu i reagovanje u hitnim situacijama je potrebno razviti i zahtevano je da minimalno uključuje: poplave, požare, prosipanja, curenja, eksplozije i opasne zone eksplozije, saobraćajne udese.	

Br.	Akcija	Rizici u vezi sa ESSS pitanjima (odgovornost / korist)	Requirement (Legislative, EBRD PR, Best Practice)	Resursi, potrebna ulaganja, odgovornost	Vremenski rokovi za ispunjenje	Kriterijum i način procene uspešnog ispunjenja uslova	Status
21.	Sistem za upravljanje tokom faze operacije Pre početka rada, potrebno je da kompanija uspostavi Sistem za upravljanje tokom faze rada u skladu sa međunarodno priznatim sistemom upravljanja (ISO standardi), koji će kao minimum uključiti odgovarajuće procedure rada i metode adekvatnog upravljanja opasnim materijama, upravljanje bezbednošću i zdravljem na radu, pripravnosti i odgovore u vanrednoj situaciji, upravljanje saobraćajem, zahtevima za ličnu bezbednost, zdravlje i bezbednost zajednice kao i ostalo identifikovano u Studiji procene uticaja na životnu sredinu.	Upravljanje sveobuhvatnim bezbednosnim rizicima tokom rada deponije	PR4	Resursi Eko-Tamnave	Pre početka faze operacije	Uspostavljanje Sistema za upravljanje tokom faze operacije.	
PR5	Otkup zemljišta, prinudno raseljavanje i izmeštanje poslovnih aktivnost						
22.	Plan otkupa zemlje i raseljavanja (LARP) Eko-Tamnava d.o.o. da uspostavi Plan otkupa zemlje i raseljavanja u skladu sa PR5, na osnovu Okvirnog plana raseljavanja i ponovnog uspostavljanja izvora prihoda, onda kada se budu znale informacije o zemljištu potrebne za sprovođenje projekta. LARP treba da omogući: da prethodni otkup zemljišta bude urađen u skladu sa PR 5 zahtevima i prepoznate su odgovarajuće	Proces otkupa zemljišta neće biti izveden u skladu sa zahtevima PR5	EBRD PR5	Odgovornost i resursi Eko-Tamnave / PIU / Lokalne samouprave	Nakon završetka društveno-ekonomskog istraživanja ali pre zatvaranja nereguliranih deponija koje koriste opštine.	Plan otkupa zemlje i raseljavanja (LARP) je u skladu sa Okvirnim planom raseljavanja i ponovnog uspostavljanja izvora prihoda (LARP) i društveno-ekonomskim istraživanjem	

Br.	Akcija	Rizici u vezi sa ESSS pitanjima (odgovornost / korist)	Requirement (Legislative, EBRD PR, Best Practice)	Resursi, potrebna ulaganja, odgovornost	Vremenski rokovi za ispunjenje	Kriterijum i način procene uspešnog ispunjenja uslova	Status
	remedijacione mere, ukoliko bude potrebno • pružiti relevantne informacije o projektnim aktivnostima vezanim za otkup zemljišta, uključujući njihova prava i obaveze zbog trajnog gubitka zemljišta i zbog prava korišćenja puta i žalbenog mehanizma • jednaka naknada za gubitak zemlje i sredstava kako formalnim vlasnicima tako i neformalnim vlasnicima uključujući sakupljače otpada na postojećim deponijama u svim opštinama. • Prepoznate su osobe koje imaju gubitak izvora prihoda i sprovedeno je društveno-ekonomsko istraživanje uključujući sakupljače otpada na postojećim deponijama u svim opštinama • Definisane su mere za ponovno uspostavljanje izvora prihoda za formalne i neformalne sakupljače otpada na postojećim deponijama u svim opštinama.						

Br.	Akcija	Rizici u vezi sa ESSS pitanjima (odgovornost / korist)	Requirement (Legislative, EBRD PR, Best Practice)	Resursi, potrebna ulaganja, odgovornost	Vremenski rokovi za ispunjenje	Kriterijum i način procene uspešnog ispunjenja uslova	Status
	• dodatna pomoć PAP-ovima koji pripadaju ranjivim grupama uključujući formalne i neformalne sakupljače otpada na postojećim deponijama u svim opštinama.						
PR6	Očuvanje biodiverziteta i održivo upravljanje prirodnim resursima						
-	Pogledati ESAP Tačke 7 i 8.	-	-	-	-	-	-
PR8	Kulturno nasleđe						
23.	Postupak za slučajna (arheološka) otkrića Jasno definisati zahteve za Izvođača da pripremi Postupak za slučajna otkrića i da zahtev bude uključen u tendersku dokumentaciju.	Potencijalnim nalazima tokom izvođenja radova na projektu se ne upravlja na adekvatan način.	PR1, PR8	Resursi Eko-Tamnava / Budući Izvođač	Pre potpisivanja ugovora o nadzoru i izvođenju radova	a) Zahtev za Postupak za upravljanje slučajnim otkrićima su uključeni u ugovor o izvođenju građevinskih radova. b) Posupak za slučajna otkrića sprovedena od strane Izvođača pre početka izvođenja građevinskih radova.	
PR10	Objavljivanje podataka i uključivanje zainteresovanih strana						
24.	Plan angažovanja zainteresovanih strana Eko-Tamnava d.o.o. da sprovede i redovno ažurira Plan angažovanja zainteresovanih strana, uključujući i postupak upravljanja žalbama.	Ljudi nisu adekvatno informisani i konsultacije o životnoj sredini i društveno-ekonomskim pitanjima projekta nisu	PR10: Objavljivanje podataka i uključivanje zainteresovanih strana	Resursi Eko-Tamnava / PIU	Tokom faze izvođenja građevinskih radova i tokom faze operacije.	Zainteresovane strane su informisane i konsultovane o projektu. Registar žalbi dostupan i redovno ažuriran.	

Br.	Akcija	Rizici u vezi sa ESSS pitanjima (odgovornost / korist)	Requirement (Legislative, EBRD PR, Best Practice)	Resursi, potrebna ulaganja, odgovornost	Vremenski rokovi za ispunjenje	Kriterijum i način procene uspešnog ispunjenja uslova	Status
		adekvatno sprovedeni i žalbe nisu rešene na vreme niti na transparentan način.					